

ارائه استاندارد جامع پیشنهادی برای آزمایشگاههای دامپزشکی برای نخستین بار در ایران بر اساس استانداردهای ISO 15189 و ISO 9001 و OHSAS 18001 و HSE-MS و.....

بهراد محمدخان سرتیپ^{۱*}، علی فتح آبادی^۲، سهراب سربزی رودی^۳

۱_ دانشجوی دکتری عمومی دامپزشکی دانشکده دامپزشکی فردوسی مشهد ۲_ دانشجوی دکتری عمومی دامپزشکی دانشکده دامپزشکی فردوسی مشهد

۳_ دانشجوی دکتری عمومی دامپزشکی دانشکده دامپزشکی فردوسی مشهد

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: behradsartip@yahoo.com

ارائه استاندارد جامع پیشنهادی برای آزمایشگاههای دامپزشکی بر اساس استانداردهای ISO 15189 و ISO 9001 و OHSAS 18001، HSE-MS

استاندارد مجموعه ای از قواعد، ضوابط، دستورالعمل ها یا روش هاست که توسط گروهی واجد صلاحیت و ذی نفع تعیین، مدون، تصویب و منتشر می شود. در واقع تدابیری هستند که به صورت تدوین قوانین و مقررات استاندارد ملی و بین المللی متجلی شده اند و به صورت امری ضروری برای حفظ سلامت مردم جهان در آمده اند، به طور کلی رعایت و پیاده سازی استانداردها سبب می شود که قسمت های مختلف یک سیستم کار خود را به درستی و با بازده بالا به انجام برسانند که این خود متضمن منافع ارائه دهندگان خدمات و مصرف کنندگان آن می باشند.

امروزه آزمایشگاه ها به عنوان یکی از مراکز ارائه دهنده خدمات به برنامه های کنترلی دقیق و مرتب نیازمند هستند، استاندارد یکی از عواملی است که در رسیدن به این برنامه در هر آزمایشگاهی نقش بسزایی دارد، متأسفانه عدم توجه به آزمایشگاههای دامپزشکی در کشور ما موجب شده که استانداردهای جامع بین المللی و ملی مانند آنچه در رابطه با آزمایشگاههای تشخیص طبی وجود دارد (مانند ISO 15189)، وجود نداشته باشد و یا مورد توجه قرار نگیرد.

در این مقاله برخی از استانداردهای بین المللی مهم و مرتبط با آزمایشگاه تشخیصی مانند ISO 15189 (سیستم مدیریت کیفیت ویژه آزمایشگاه های تشخیصی) و ISO 9001 (تضمین مدیریت کیفی) و HSE-MS و OHSAS 18001 (مدیریت ایمنی، بهداشت شغلی و محیط زیست) و... مورد بررسی قرار گرفته و برای نخستین بار استاندارد جامعی بر مبنای چند استاندارد بین المللی تدوین و پیشنهاد شده که در صورت اجرا به طور قطع متضمن بهبود کیفیت و بهداشت می باشد.

برخی از مزایای به کارگیری و پیاده سازی این استاندارد پیشنهادی به شرح زیر می باشد:

ارائه راهکارهای کنترل فرآیند و کاهش ضایعات که سبب استفاده بهینه از مواد اولیه، منابع و نیروی انسانی میشود.

• ارائه راهکار تشخیص و پیشگیری

• پیاده سازی اصول بهداشت محیط و بهداشت حرفه ای و تضمین سلامت نیروی انسانی

• ایجاد سیستمهای مدیریت زیست محیطی که منجر به حفاظت بیشتر از محیط زیست و افزایش رعایت مقررات و قوانین مربوط به محیط زیست، میشود.

• ارائه راهکار اجرای هماهنگ و به دنبال آن ایجاد تفکر گروهی

• جلب مشتریان بیشتر و افزایش سهم بازار از طریق جلب رضایت و اعتماد مشتری

• کاهش هزینه ها و ایجاد ارزش افزوده بیشتر

• ارائه زبان مشترک و واحد، بین یک واحد یا واحد های مختلف

واژه های کلیدی: استاندارد جامع ، ISO 15189 و ISO 9001 و OHSAS 18001، HSE-MS

تشریح مدیریت آزمایشگاه برای کاهش حوادث پیش بینی نشده

حمید خیرالدین^۱، دکتر خسر و قزوینیان^۲

۱_ استاد یار دانشکده کویر شناسی دانشگاه سمنان ۲_ استاد یار دانشگاه سمنان

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: E-mail:hkhyrodin@yahoo.com

مقدمه و هدف: شناسایی بر نامه های متعدد ایمنی زیستی برای کاهش حوادث آزمایشگاهی

مواد و روش کار: روش کار بررسی برای حصول به استاندارد های مورد نظر نیازمند انجام اقدامات تکمیلی و مستمر که در اجرای برنامه ایمنی و حفاظت زیستی در آزمایشگاه های تشخیص و مراکز تحقیقاتی پزشکی و دامپزشکی و کشاورزی در اینترنت و کتب آزمایشگاهی است.

نتایج و بحث: توسعه علوم پایه ، زیست شناسی و بویژه روشهای نو ترکیبی ژن، مهندسی ژنتیک و فناوری زیستی در عرصه های مختلف تحقیقاتی و بخصوص کاربردهای گسترده آن در علوم پزشکی و کشاورزی نقش آن در زندگی و سلامت بشر اهمیت توسعه کاربرد روش های مولکولی و ژنتیکی را سبب گردیده است. در آزمایشگاه ها بطور متداول صدها نوع آزمایش را به روی نمونه های دریافت شده از مراکز دولتی و خصوصی انجام می دهند. بیش از چندین هزار آزمایشگاه پژوهشی و طبی در مراکز دولتی و بخش خصوصی، صدها مرکز و آزمایشگاه تحقیقاتی پزشکی، کشاورزی و دامپزشکی در دانشگاه ها و مراکز مختلف در حال تحقیق و هزاران نفر پرسنل شامل محققین، کارشناسان، دانشجویان و ... میلیون ها نفر بیمار و مراجع مواجه مستقیم با این موارد دارند. نمودن واحد های آموزشی جهت آشنایی دانشجویان دوره های کارشناسی ارشد، دکترا، برگزاری کارگاههای آموزشی ایمنی زیستی، GMP، GLP گسترش دوره های تحقیقات تکمیلی در زمینه اخلاق و حقوق زیست فناوری، تشکیل کمیته های ایمنی زیستی وزارت، دانشگاهی و مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاه های تشخیص یا حداقل تعیین یک نفر بعنوان مسؤول ایمنی زیستی آزمایشگاه تشکیل کارگاه های ایمنی زیستی، حفاظت زیستی، اخلاق آزمایشگاهی، و توجه به نکات ایمنی در پژوهش های نوین و فناوری های جدید مانند مهندسی ژنتیک و نو ترکیبی ژن در تحقیقات علوم پایه، پزشکی، کشاورزی و دامی ضروری است.

واژه های کلیدی: حوادث، استاندارد، ایمنی زیستی، آزمایشگاه